

Planters amb denominació d'origen

Cruïlla entre el Baix Maestrat i el Montsià, el terme d'Alcanar s'ha convertit en la principal àrea de producció de planters de l'estat. Cítrics i arbres fruiters comptabilitzen més de 5 milions de plançons comercialitzats durant el 88.

Ester Martí/Carme Ferré

El poble d'Alcanar, a la comarca del Montsià, s'ha transformat en les últimes dècades en el principal centre productor de planters de cítrics de la Península. Les terres de secà, abans ocupades per les oliveres, la vinya i els ametllers, han deixat pas als viviers d'arbres, sobretot de cítrics. Així doncs, avui, aquest terme municipal abasteix quasi tot el País Valencià i distribueix el setanta per cent dels planters de l'estat. Alcanar té una tradició planterista anterior a la implantació dels cítrics. Això féu que, amb el temps, molts pagesos començaren pel seu compte a dedicar-s'hi específicament, però per separat i sense una infraestructura adequada. El fet de dedicar-se a produir planters significava aconseguir préstecs dels bancs amb facilitat.

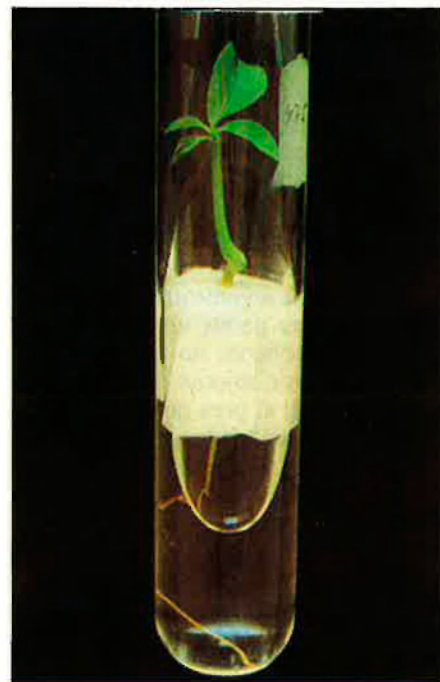
Anys a venir, cap a la dècada dels seixanta, es van anar creant les societats, perquè, en solitari, la comercialització no funcionava. Va començar a notar-se un important creixement econòmic i, en conseqüència, demogràfic. Molta gent de la zona i d'altres llocs començà a acudir al poble atreta per la demanda de mà d'obra. També

en aquesta època, la malaltia anomenada *tristes*a fa estralls a les comarques valencianes, sobretot a l'Horta, on sembla que la propagació era més fàcil a causa de la classe de terreny, sedimentari i de ribera.

La *tristes*a és un virus que, fins ara, ha provocat la mort de més de 8 milions d'arbres, a la Península. El 1969 l'estat publica un decret en què es regula que només es podran fer planters a més de 50 quilòmetres de les zones declarades de *tristes*a. És el moment en què s'imposa la producció de peu de taronger *tolerant*. Segons J. Gil, aquest virus és incurable. L'única cosa que es pot fer és conviure-hi, que l'arbre el tolere, per això el seu nom.

Sembla que la zona d'Alcanar té una classe de terreny que els pagesos anomenen prim i de roca pinyolenc, en què, a menys d'un pam de la superfície ja hi ha pedra. Els petits tarongers que s'hi fan créixer desenvolupen molta arrel i l'escampen perquè no poden clavar-se verticalment. La *barbada* que s'aconsegueix i el clima adient fan d'aquesta àrea un lloc privilegiat per als viviers, per a la taronja i per a la mandarina, com s'ha demostrat.

Segons el regidor d'Agricultura d'Alcanar, Andreu Subirats, enguany



Planta de microempelt. La investigació s'ha incorporat amb força a la producció agrària.

s'han comercialitzat a Alcanar 4 milions de plançons de cítric i, aproximadament, 1 milió d'altres arbres fruiters. Les principals empreses: Viviers Alcanar, Viviers Sol de Riu, Viviers Gregal, Viviers Centrals i Viviers Gurbí, tenen la seu a Alcanar, però les plantacions es troben, majoritàriament, del riu Sénia en avall, és a dir, ja dins del País Valencià. Sobretot a Peníscola i Benicarló.

També hi ha els Viviers Cid (amb seu a València), Viviers València (seu a Peníscola), Viviers Mas de Fabra (Benicarló) etc., amb majoria de personal canareu. A banda d'això, s'han de tenir en consideració els petits productors d'Alcanar que, pel seu compte, s'hi dediquen i que encara ho fan amb peu amarg, el taronger del terreny. També segons A. Subirats, l'entrada de l'estat espanyol a la CEE pot significar que aquesta intervinga en el sector, per a controlar els excedents de producció, cosa que pot significar que es limite el planter a mig terme. El mercat està embussat i, si la Comunitat arriba a impedir que es planten més arbres, els viviers poden fer fallida i pot aparèixer l'atur al sector. D'altra banda, cal dir que no hi ha pràcticament exportació, ja que països productors de cítrics (com ara EUA, el Marroc i Cuba) que podrien ser compradors, ja tenen infraestructura pròpia. □



Els viviers d'Alcanar comercialitzaren el 88 més de 4 milions de plançons de cítrics.